

Trường THCS Phan Công Hớn

Tổ: GDCD

Tuần 23, 24 - Môn: GDCD – Khối: 9

(Thực hiện từ ngày 26/02/2024 đến 9/3/2024)

**BÀI 14: QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ LAO ĐỘNG CỦA CÔNG DÂN
(2 TIẾT)**

A. GIÁO VIÊN GIAO VIỆC:

Nhiệm vụ 1: HS đọc phần đặt vấn đề trong SGK trang 47 & 48 và trả lời câu hỏi:

Câu hỏi:

- 1/ Theo em hiểu thế nào là lao động?
- 2/ Nêu một số hoạt động lao động mà em biết?
- 3/ Lao động có ý nghĩa như thế nào?

Nhiệm vụ 2: Em quan sát tranh và trả lời câu hỏi:

Câu hỏi:

- 1/ Hãy kể tên các ngành nghề trong ảnh?

2/ Mục đích các loại hình lao động là gì?

3/ Vì sao con người cần phải lao động?

Tư liệu tham khảo:

“Lao động là nghĩa vụ thiêng liêng, là nguồn sống, nguồn hạnh phúc của chúng ta. Trong xã hội ta, không có nghề nào thấp kém, chỉ những kẻ lười biếng, ỷ lại mới đáng xấu hổ. Người nấu bếp, người quét rác cũng như thầy giáo, kĩ sư, nếu làm tròn trách nhiệm thì vẻ vang như nhau.” (Hồ Chí Minh)

HIẾN PHÁP 2013

Điều 35.

1. Công dân có quyền làm việc, lựa chọn nghề nghiệp, việc làm và nơi làm việc.
2. Người làm công ăn lương được bảo đảm các điều kiện làm việc công bằng, an toàn; được hưởng lương, chế độ nghỉ ngơi.
3. Nghiêm cấm phân biệt đối xử, cưỡng bức lao động, sử dụng nhân công dưới độ tuổi lao động tối thiểu.

Nhiệm vụ 3: Em quan sát tranh sau đây và trả lời câu hỏi:

Câu hỏi:

1/ Em có ước mơ chọn ngành, nghề gì trong tương lai không? Em sẽ dự định gì để thực hiện ước mơ của mình.

2/ Em hiểu công dân có quyền và nghĩa vụ lao động như thế nào?

3/ Nhà nước có chính sách gì để giải quyết việc làm cho người lao động?

Tư liệu tham khảo:

LUẬT LAO ĐỘNG

Điều 5. Quyền và nghĩa vụ của người lao động

1. Người lao động có các quyền sau đây:

- a) Làm việc, tự do lựa chọn việc làm, nghề nghiệp, học nghề, nâng cao trình độ nghề nghiệp và không bị phân biệt đối xử;
- b) Hưởng lương phù hợp với trình độ kỹ năng nghề trên cơ sở thoả thuận với người sử dụng lao động; được bảo hộ lao động, làm việc trong điều kiện bảo đảm về an toàn lao động, vệ sinh lao động; nghỉ theo chế độ, nghỉ hằng năm có lương và được hưởng phúc lợi tập thể;
- c) Thành lập, gia nhập, hoạt động công đoàn, tổ chức nghề nghiệp và tổ chức khác theo quy định của pháp luật; yêu cầu và tham gia đối thoại với người sử dụng lao động, thực hiện quy chế dân chủ và được tham vấn tại nơi làm việc để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình; tham gia quản lý theo nội quy của người sử dụng lao động;
- d) Đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động theo quy định của pháp luật;
- đ) Đình công.

2. Người lao động có các nghĩa vụ sau đây:

- a) Thực hiện hợp đồng lao động, thoả ước lao động tập thể;
- b) Chấp hành kỷ luật lao động, nội quy lao động, tuân theo sự điều hành hợp pháp của người sử dụng lao động;
- c) Thực hiện các quy định của pháp luật về bảo hiểm xã hội và pháp luật về bảo hiểm y tế.

Điều 5: "...Mọi hoạt động tạo ra việc làm, tự tạo việc làm, dạy nghề và học nghề để có việc làm, mọi hoạt động sản xuất, kinh doanh thu hút lao động đều được Nhà nước khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi hoặc giúp đỡ."

Nhiệm vụ 4: Em đọc tình huống và trả lời câu hỏi:

*** Tình huống:**

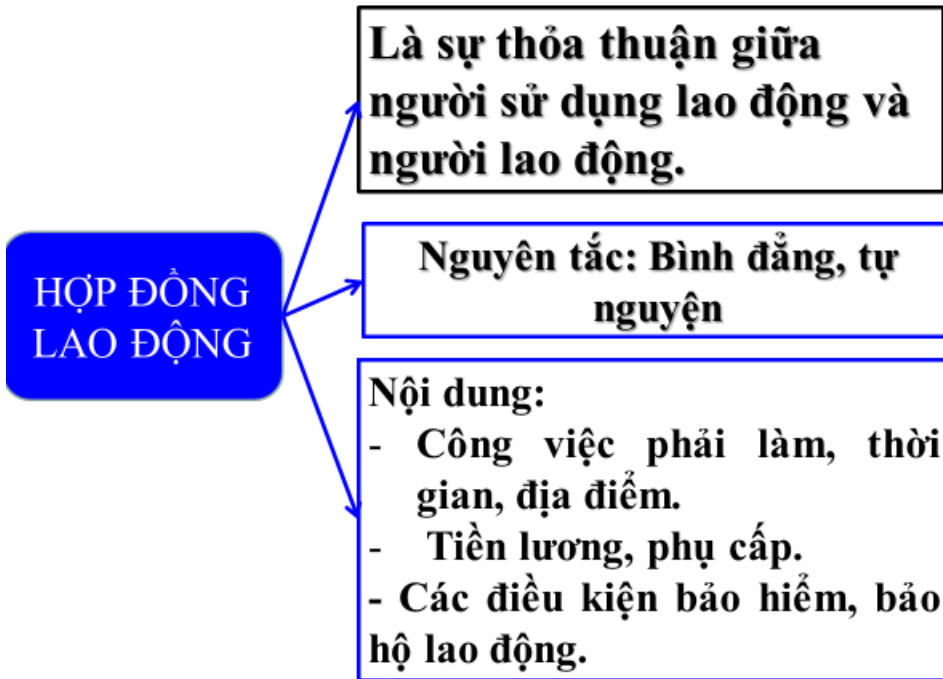
Sau khi thoả thuận kí cam kết với công ti trách nhiệm hữu hạn Hoàng Long về công việc, tiền công, thời gian lao động và các điều kiện khác, Chị Ba được nhận vào công ti. Làm việc được hơn một tháng, thấy có nơi khác công việc cũng như thế nhưng trả công cao hơn, chị đã tự ý thôi việc mà không báo trước cho Giám đốc công ti.

Câu hỏi:

1/ Căn cứ vào quy định của pháp luật, việc làm của Chị Ba đúng hay sai ? Vì sao?

2/ Hợp đồng lao động là gì?

Tư liệu tham khảo:

Nhiệm vụ 5: Em hoàn thành bài tập sau và trả lời câu hỏi:

Em hãy xác định ai là người có hành vi vi phạm Luật Lao động trong các trường hợp dưới đây (người lao động hay người sử dụng lao động):

<i>Hành vi vi phạm</i>	<i>Người lao động</i>	<i>Người sử dụng LD</i>
<i>a. Thuê trẻ em 14 tuổi làm thợ may công nghiệp</i>		
<i>b. Đi xuất khẩu lao động chưa hết thời hạn đã bỏ việc, trốn ở lại nước ngoài</i>		
<i>c. Không trả công cho người thử việc</i>		
<i>d. Kéo dài thời gian thử việc</i>		

<i>đ. Không sử dụng trang bị bảo hộ lao động khi làm việc</i>		
<i>e. Tự ý bỏ việc không báo trước</i>		
<i>g. Nghỉ việc dài ngày không có lý do</i>		
<i>h. Không trả đủ tiền công theo thoả thuận</i>		
<i>i. Không cung cấp trang, thiết bị bảo hộ lao động cho người làm việc trong môi trường độc hại như đã cam kết trong hợp đồng lao động</i>		
<i>k. Tự ý đuổi việc người lao động khi chưa hết hạn hợp đồng</i>		

Câu hỏi:

-> Pháp luật có quy định gì đối với lao động trẻ em?

B. LÝ THUYẾT:

1/ Lao động là gì?

- Là hoạt động có mục đích của con người nhằm tạo ra của cải vật chất và giá trị tinh thần cho xã hội.
- Là hoạt động chủ yếu, quan trọng nhất của con người.
- Là nhân tố quyết định sự tồn tại, phát triển của đất nước và nhân loại.

2/ Lao động là quyền và nghĩa vụ của công dân.

a. Lao động là quyền của công dân:

- Công dân có quyền tự do sử dụng sức lao động của mình để học nghề, tìm kiếm việc làm, lựa chọn nghề nghiệp có ích cho xã hội, đem lại thu nhập cho bản thân và gia đình.

b. Lao động là nghĩa vụ của công dân:

- Lao động là phương tiện để tự nuôi sống bản thân và gia đình
- Góp phần sáng tạo ra của cải vật chất và tinh thần cho xã hội, duy trì và phát triển đất nước.

3/ Trách nhiệm của Nhà nước:

- Khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi để thu hút vốn đầu tư giải quyết việc làm cho người lao động.
- Khuyến khích, tạo thuận lợi và giúp đỡ các hoạt động tạo ra việc làm, tự tạo việc làm, dạy nghề và học nghề.

4/ Quy định của pháp luật về lao động đối với trẻ em.

- Cấm nhận trẻ em chưa đủ 15 tuổi vào làm việc.
- Cấm sử dụng lao động dưới 18 tuổi làm những công việc nặng nhọc, nguy hiểm
- Cấm lạm dụng sức lao động của người lao động dưới 18 tuổi.
- Cấm cưỡng bức, ngược đãi người lao động

C. BÀI TẬP:

Bài tập 1:

Em hãy nêu những nguyên nhân dẫn đến tảo hôn và những hậu quả của nạn tảo hôn?

Bài tập 2:

Em đồng ý với những ý kiến nào sau đây ? Giải thích vì sao em đồng ý hoặc không đồng ý.

- a) Kết hôn khi nam, nữ đủ 18 tuổi trở lên;
- b) Cha mẹ có quyền quyết định về hôn nhân của con;
- c) Lấy vợ, lấy chồng là việc của đôi nam nữ, không ai có quyền can thiệp;
- d) Kết hôn do nam nữ tự nguyện quyết định, trên cơ sở tình yêu chân chính;
- đ) Kết hôn khi nam từ đủ 20 tuổi, nữ từ đủ 18 tuổi trở lên;
- e) Trong gia đình, người chồng là người quyết định mọi việc;
- g) Cha mẹ có quyền và nghĩa vụ hướng dẫn cho con trong việc chọn bạn đời;
- h) Không nên yêu sớm vì có thể sẽ dẫn đến kết hôn sớm;
- i) Kết hôn sớm và mang thai sớm sẽ có hại cho sức khỏe của cả mẹ và con;
- k) Gia đình chỉ có hạnh phúc khi được xây dựng trên cơ sở tình yêu chân chính;
- l) Lấy vợ, lấy chồng con nhà giàu mới có hạnh phúc;
- m) Nếu vợ chồng bình đẳng thì sẽ không có trật tự trong gia đình.

Bài tập 3:

Bình mới 16 tuổi nhưng mẹ Bình đã ép gả Bình cho một người nhà giàu ở xã bên. Bình không đồng ý thì bị mẹ đánh và cứ tổ chức cưới, bắt Bình về nhà chồng.

- Việc làm của mẹ Bình là đúng hay sai? Vì sao?
- Cuộc hôn nhân này có được pháp luật thừa nhận không? Vì sao?
- Bình có thể làm gì để thoát khỏi cuộc hôn nhân đó?

(Mọi thắc mắc xin liên hệ cô Ngọc Minh SĐT: 0374808967)